

Economische herfst aan 't begin van 2019?

We schrijven begin januari 2019. De kruitdampen van Oud en Nieuw zijn net opgetrokken. De brandstapels van Duindorp en Scheveningen smeulen nog na. Burgemeester Krikke van Den Haag wringt zich in bochten om het ehec van de vreugdevuren te bagatelliseren.

Op de beurzen worden de eerste resultaten van Q4 2018 bekendgemaakt. Internationale bedrijven geven omzetwaarschuwingen af. En daar blijft het niet bij. Er worden ook winstwaarschuwingen gegeven. De oorzaken voor deze ontwikkelingen zijn diverse onzekerheden in de markt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de spanningen op handelsgebied tussen de VS en China en de komende Brexit (zowel met als zonder deal). Als gevolg daarvan hol(l)d(en) de koersen van aandelen en de beursindexen naar beneden.

Voor bedrijven en werknemers is dit een slecht begin van het nieuwe jaar. Er zal onzekerheid in de markt komen. Zowel aan werkgevers- als werknemerskant. De eerste signalen hiervan zijn al in Q4 2018 gegeven. Zo was het aantal ingeleende uren bij bedrijven in het laatste kwartaal minder dan in het kwartaal ervoor. Ook het consumentenvertrouwen vertoont een neergaande trend. Hoewel deze indicator nog ruim boven het gemiddelde zit van de afgelopen 20 jaar, vertoont de ontwikkeling ervan reeds 6 maanden op een rij een neerwaartse trend.

Is dit voor bakkers in Nederland reden om op de rem te trappen? Nee natuurlijk niet. Om goed met deze nieuwe omstandigheden om te gaan, zullen bakkers kritisch moeten zijn op hun uitgaven. Maar investeren in nieuwe productiemiddelen, opleidingen en trainingen is ook in 2019 noodzakelijk om in het scherpe concurrentieveld overeind te blijven dan wel te kunnen groeien. Niet investeren staat gelijk aan achteruitgang en, uiteindelijk, sluiting van het bedrijf.

Daarnaast blijft de bakkerijsector een branche die minder hard meegroeit in tijden van hoogconjunctuur en minder snel daalt in een recessieperiode. Mensen blijven brood eten. Wel zullen alle marketingmiddelen moeten worden ingezet om de waarde van een kilo product zo hoog mogelijk te houden.

Door actief in de markt te opereren, blijft een bedrijf slagvaardig in de concurrentie met concullega's. Daarom mijn advies om de berichten in de economische pers over herfststormen en komende mindere tijden niet te gebruiken als argument om bezuinigingen door te voeren en investeringen terug te draaien.

Juist actieve en investerende ondernemers zullen de mogelijke herfststormen en economisch mindere tijden het beste doorstaan.

WIM KANNEGIETER, DIRECTEUR NEDERLANDSE VERENIGING VOOR DE BAKKERIJ

nvbinfo@nedverbak.nl

[wimkannegieter](#)

[@NVBBakkerijen](#)

